

رونمایی از مجموعه مستند پرتره «مشاهیر قومی»

مجموعه مستند پرتره «مشاهیر قومی» تولیدی سیمای مرکز سمنان در حاشیه برگزاری جلسه شورای فرهنگ عمومی استان رونمایی شد.این جلسه با حضور یاسر احمدوند معاون امور فرهنگی وزارت ارشاد، حجت الاسلام‌والمسلمین مرتضی مطیعی نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه سمنان، ریواده معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استاندار سمنان و عبدالرضا دهرویه مدیرکل صداوسیماي مرکز سمنان برگزار

ننه یک برنامه پرمخاطب

ن اعجوبه‌ها

ن سوله‌ای در خیابان آذری، پوشیده از سنگریزه‌هایی است که درست مثل راه رفتن کنار ساحل، سرعت رفت وآمد را کم و سمت راست را وارد شوی و از پله‌ها بالا بروی تا نور محنه را از دور ببینی. آن وقت است که دریا از دور، خودش را نشان بدهد تا شروع ایستاده‌اند. سرزمین اعجوبه‌ها اینجا با تامل و حوصله در جریان است. کسی نه برای ضبط و نه برای ادامه کار به‌ها را دید که در یک زمین بازی آماده شده برای دویدن، در کنار مجری ایستاده‌اند تا بازی شروع شود. مجری ناچار همین‌قدر غیرقابل‌پیش‌بینی و همین‌قدر ساده و شیرین، قواعد بازی اینجا و در ضبط برنامه اعجوبه‌ها به هیچ برنامه‌ریز برطرفدار تبدیل شده و از امشب قسمت جدید آن روی آنتن می‌رود. دراین رابطه با سیدمهدی حسینی تهیه‌کننده، مدیرکل کارگردان تلویزیونی و برخی از خانواده‌هایی که در پشت‌صحنه برنامه حاضر بودند، گفت‌وگو کردیم.

در تمام مراحل ساخت کنار عوامل هستند تا اگر نیازی به سخت یا آسان کردن

آیتم‌های بازی باشد، دست به تغییر ببرند و برنامه به روال بهتری هدایت شود. او به جام‌جم می‌گوید: بچه‌های صحنه بیشتر با چالش کار با بچه‌ها مواجه هستند و تلاش می‌کنند متناسب با انرژی آنها پیش‌روند. گاهی ممکن است کودک حوصله بازی نداشته باشد و ناچار شویم ضبط را متوقف کنیم. گاهی احساس می‌کنیم یک بازی خیلی جذاب‌است و زمانی‌که بچه‌ها با آن مواجه می‌شوند، بازخورد خوبی نشان نمی‌دهند. در این صورت آیتم را اصلاح می‌کنیم.

جذابیت کار با بچه‌های ۳ساله

نیلوفر سعیدی، کارگردان تلویزیونی اعجوبه‌ها هم که در پشت صحنه حضور دارد، می‌گوید بخشی از بازخورد کار را از واکنش همکارانش می‌گیرد. درست وقتی عوامل پشت صحنه به کار بچه‌ها می‌خندند، متوجه می‌شود که راه را درست رفته است. سعیدی دومین فصلی است که در کنار اعجوبه‌ها قرار دارد. او به جام‌جم بیان می‌کند: در فصل قبل بچه‌ها در رده سنی پنج تا هفت سال بودند. هر شش ماه با یک‌سال فاصله سنی، به میزان زیادی در درک و فهم بچه‌ها از مسائل و جهان اطراف تاثیر

شد. عبدالرضا دهرویه، مدیرکل صداوسیمای مرکز سمنان در رونمایی از مجموعه مستند پرتره مشاهیر قومی که در حاشیه این جلسه برگزار شد گفت: از دو سال گذشته طرح ساخت ۱۶مستند تلویزیونی به منظور معرفی مفاخر استان سمنان کلید خورده‌است. وی با اشاره به تحقیقات گسترده صورت‌گرفته جهت آماده‌سازی مستندهای مذکور افزود: با تهیه ۱۱۰۰ دقیقه مصاحبه و استفاده از ۲۰ بازیگر و ۱۲۵ روز تصویربرداری در نهایت می‌گذار. در این فصل رده سنی بچه‌ها پایین آمده و برای بخش ورزشی بیشترشان سه تا چهار سال هستند. سعیدی معتقد است که بیشترین چالش در کار با کودکان، در دست حامد سلطانی به عنوان مجری است. او تاکید می‌کند: آقای سلطانی باید بچه‌ها را در صحنه نگه‌دارد و آن‌قدر این را با صبر و حوصله انجام می‌دهد که گاهی متعجب می‌شویم که چقدر خوب روحیات بچه‌ها را می‌شناسد. میان صحبت‌های سعیدی، وقفه‌های مدام شکل می‌گیرد. وقتی صدای سه، دو، یک صادق محمدی، مدیر صحنه می‌آید موسیقی هم اوج می‌گیرد و دیگر صدای کارگردان تلویزیونی را به سختی می‌توان شنید. با صدای بلندتری می‌گوید: مواجه‌شدن و مدیریت بچه‌ها سختی‌های خود را دارد و من می‌بینم که چقدر عوامل با مهر و صبر این کار را انجام می‌دهند. گاهی مدت‌ها با بچه‌ها حرف می‌زنند تا با زبان خود کودکان، آیتم مربوط را ترسیم کنند و در نهایت سراغ ضبط می‌رویم. در حقیقت مرحله‌ای که باید طی شود تا به خود ضبط برسد، خیلی زیاد است.

خانواده‌ها در فکر بازی!

بین یکی از وقفه‌های برنامه، خانواده‌ها به سمت پشت صحنه هدایت می‌شوند تا کمی استراحت کنند و لباس بچه‌ها تعویض شود. برخی خانواده‌ها درگیر آماده‌کردن بچه‌ها هستند و برخی هم با پوسته‌های برنامه عکس می‌گیرند. مادر دختر سه‌ساله‌ای که از شرکت‌کنندگان برنامه است، می‌گوید که دوست داشت خودش هم در کار مشارکت داشته باشد و اصلا به همین انگیزه به برنامه آمده است. او به جام‌جم عنوان می‌کند: دخترم اول که وارد شد قدری غریبی می‌کرد. بعد راه افتاد. عوامل خیلی باحوصله بودند. خورم گاهی اعصابم به هم می‌ریخت اما عوامل خیلی باحوصله کار می‌کردند. خودمان بیشتر دوست داشتیم در صحنه باشیم! چون مخاطب فقط بچه‌ها نیستند و در خانه برنامه را با بچه‌ها می‌بینیم. پدر همه سیمای سه‌ساله که شرکت‌کننده دیگر است، به جام‌جم می‌گوید: خانواده‌ما از فصل‌های قبل مخاطب برنامه بود و دوست داشتیم برنامه را با هم ببینیم. من دو فرزند دارم و یکی از آنها در اعجوبه‌ها شرکت کرده است. مثل والدین دیگر، من هم دوست داشتم در بخش مشارکت والدین با کودکان حضور داشته باشم.

سه، دو، یک، حرکت!

کار با بچه‌ها سختی‌های خود را دارد. مصطفی صادق محمدی، مدیر صحنه فقط یکی از آنهايي است که علاوه بر هدایت صحنه، گاهی با بچه‌ها بازی می‌کند تا غریبی از شرکت‌کنندگان دور و فرا برای‌شان آشنا شود. حین صحبت، بیشتر از شیرینی‌های کار با بچه‌ها می‌گوید: شیرینی‌هایی که باید در ضبط‌های طولانی مدت سختی را به جان بخرد تا عصاره آن کلام و خنده‌ای از کودک باشد و به شیرینی تبدیل شود. او به جام‌جم می‌افزاید: ما در ضبط طولانی مدت بچه‌ها را وارد می‌کنیم و کنترل‌پذیری بچه‌ها خیلی با بزرگسالان متفاوت است و مهم‌ترین چالش ماست. شاید یک مدل این باشد که با بچه‌ها جدی برخورد شود که مدل تنبیهی است؛ ما این را در شان خودمان نمی‌دانیم و در عین حال معتقدیم بچه‌ها مخلوقات معصوم خدا هستند و حق نداریم این طور برخورد کنیم. صادق محمدی می‌گوید: مراقب بچه‌هاست. گاهی به بازی بچه‌ها حین وقفه‌ها نگاه می‌کند و لبخند می‌زند. او درباره حوصله‌ای که برای کار کردن با بچه‌ها دارد، می‌گوید: بخشی از حوصله‌ای که من حین کار کردن دارم، از مطالعه و بخشی هم حین کار به دست آمده‌است. ماتجربه ۱۲قسمت اعجوبه‌های قبل را داشتیم اما سن بچه‌ها در این فصل متفاوت است و هیچ درجه تعاملی برای ارتباط با کودک شش ماهه نداریم. ما معتقدیم بچه‌ها در یک دنیای دیگر هستند و مدل دیگری به دنیانگاه می‌کنند. اولویت در کار ما، شاد بودن بچه‌هاست. مدیر صحنه اعجوبه‌ها ادامه می‌دهد: وقتی ما آغاز ضبط را اعلام می‌کنیم، کودک می‌تواند رفت و آمد و طبق میل خود بازی کند. همین هم قشنگی ایجاد می‌کند. حیرت بچه‌ها از دیدن صحنه برابرمان مهم است. خاطره‌ای که در خاطرم مانده برای زمانی است که یکی از بچه‌ها به این دلیل به برنامه آمده بود که خرگوشی را ببیند که در یک قسمت آورده بودیم تا بچه‌ها با آن بازی کنند. ناچار شدیم خرگوش را بیاوریم. مدتی از ضبط آن برنامه‌ای که کودک دیده بود گذشته و خرگوش بزرگ‌تر شده بود. کودک خرگوش را دید که بزرگ شده و تعجب کرد. پدرش به او گفت به او هویج داده‌اند و رشد کرده. کودک با همان حالت بیگانه به پدرش گفت باید هویج کوچک‌تر به او می‌دادند! همین جملات برای ما کافی است.

۱۶ قسمت مستند ۴۰ دقیقه‌ای با نام مجموعه مستند پرتره مشاهیر قومی با موضوع معرفی تعدادی از مفاخر بزرگ استان تهیه شده است. کوشش، کومس، قوش و یا قومس، نام یکی از ایالت‌های کهن ایران است که امروزه، استان سمنان محدوده آن سرزمین باستانی را در بر گرفته است. سرزمین کومس که حدود آن را از گرمسار تا پیاچرمند می‌دانند، سرزمینی است که در شمال ایران و در شرق ری واقع بوده است.

ب

+

کودکان آینه ما می‌شوند

اعجوبه‌ها تاکنون مجری‌های مختلفی داشته؛ از مهران غفوریان و نادر سلیمانی تا همین فصل‌های اخیر که حامد سلطانی آن را در دست گرفته‌است. هر کدام از مجری‌ها توانمندی خاص خود را داشته‌اند و توانسته‌اند برنامه را به شکل خاصی جلو ببرند اما به نظر می‌رسد مدل اجرای سلطانی به گونه‌ای است که ارتباط بچه‌ها با عوامل راحت‌تر اتفاق افتاده‌است. هرچند خودش معتقد است کار کردن با بچه‌های کوچک چالش‌های خود را دارد. حامد سلطانی، مجری اعجوبه‌ها درباره چالش‌های ارتباط با کودکان در ضبط برنامه به جام‌جم می‌گوید: تعامل با هر قشری از جامعه پیچیدگی‌ها و شرایط خاص خودش را دارد. کیفیت ارتباط با دیگران، متناسب با سن و سال، جنسیت، سبک زندگی، سطح زندگی، نوع تربیت، خانواده، شغل، تاهل، تحصیلات، ثروت، نگرش اجتماعی و... متغیر است. ایجاد ارتباط با هر کسی در چارچوب ملاحظات خواسته یا ناخواسته ما صورت می‌گیرد و تداوم ارتباط با در نظر گرفتن حساسیت‌های اخلاقی و روابط اجتماعی. اما طرف همین تعامل و رابطه اگر کودکان باشند، همه چیز متفاوت خواهد بود. دنیای آنها به قدری پر از صداقت و محبت و خلوص است که انگار آینه‌ای در برابر خودمان گذاشته باشیم و بازتاب رفتارمان را در آن می‌بینیم. اگر مهربان باشی، مهربان است؛ اگر خشن باشی، عصبانی است؛ اگر بغض کنی، غصه می‌خورد. فقط کافی است سنگ بنای ارتباط درست گذاشته شود تا کودک در فرصت کوتاه لحظه‌آشنایی را ورود به اولین بازی، راه مناسبی برای تعامل پیدا کند. البته حضور و ارتباط موثر با همسالان به عنوان همبازی، ابزار مهمی است که اگر درست هدایت شود، بسیاری از چالش‌ها را در خود حل می‌کند.

وی درباره لجبازی کودکان عنوان می‌کند: آنچه ما ناشر را بدقلقی یک کودک می‌گذاریم، در واقع می‌تواند حاصل یک نیاز قوی را اساسی در وجود او باشد. بارها پیش آمده که یک کودک دقیقاً در زمان شروع ضبط با رفتاری از جنس لجبازی، از ورود به بازی‌ها امتناع داشته و در فرصت کوتاهی با رافع نیازهایی مثل تشنگی، گرسنگی، خستگی، نیاز به توجه و... مشکل حل شود. گاهی ممکن است این رفتار حاصل یک خستگی ناشی از کم‌خوابی یا نیازهای مهم‌تری باشد که رفع همه آنها نیاز به زمان دارد که در اینجا با توجه به اقتضائات برنامه و محدودیت‌های زمانی، بعد از صحبت و جلب رضایت خانواده، از نفرت جایگزین استفاده می‌شود تا در فرصت بعدی بتوانیم میزان کودک و خانواده حذف شده باشیم. سلطانی تاکید می‌کند: اعجوبه‌ها از ابتدا یک رسالت جدی داشت و آن هم نشان دادن زیبایی‌های دنیای کودکان بود. در اعجوبه‌ها سوزِ اصلی کودکان هستند. وی درباره چالش‌های حین کار با خانواده‌ها تاکید می‌کند: خانواده‌ها قبل از روز ضبط، نسبت به بسیاری از مسائل و سختی‌های احتمالی توجهی می‌شوند و با توضیحات عوامل برنامه در روز ضبط به خوبی درک می‌کنند حساسیت‌ها و اقتضائات برنامه‌سازی چیست. لذا همیشه بهترین همکاری و مشارکت را در روند تولید با عوامل برنامه داشته‌اند. گاهی ممکن است احساسات مادرانه یا حساسیت‌های پدانه هنگام ضبط بروز و ظهوری داشته باشد که آن نیز برای ما به عنوان عوامل تولید برنامه، قابل درک است و همیشه سعی بر این بوده به شیوه تعاملی کار پیش برود. وی درباره چالش‌های اجرا در برنامه‌ای که فصل‌های قبل تر از مجری دیگری به عهده داشته، توضیح می‌دهد: از روز اول حضور در اعجوبه‌ها چند بار به این سؤال پاسخ دادم و از سختی کار در برنامه‌ای گفتیم که مجری‌های قبلی‌اش بازیگران محبوبی بوده‌اند که ما با آنها خاطره داریم؛ حالا با توجه به این‌که دو فصل از حضور در این برنامه می‌گذرد، با خورده‌های بیرونی نشان می‌دهد مردم به خوبی با این برنامه ارتباط برقرار کرده‌اند و اعجوبه‌ها توانسته جای خودش را بین مخاطبان رسانه ملی پیدا کند. در فصل جدید هم، بازی‌های ورزشی تنها یکی از تفاوت‌هاست که به صورت مناسبتی و در ایام جام جهانی

به برنامه اضافه شده است.

مجری اعجوبه‌ها درباره چالش‌های کار با بچه‌ها تصریح می‌کند: این موضوع در کنار جاذبه‌های رسانه‌ای، ریسک و سختی‌های بسیاری در حوزه طراحی، اجرا، تولید، رضایت‌سنجی از مخاطب و... دارد که تا اینجا همه عوامل برنامه، با هدف ارائه یک برنامه مطلوب، آنها را به جان خرید‌اند. سلطانی عنوان می‌کند: این فصل برای من علاوه بر تفاوت ساختاری به دلیل تغییر سن شرکت‌کننده‌ها، به تغییر شرایط زندگی شخصی‌ام نیز مربوط است. این روزها برای من سخت‌ترین روزهای زندگی است که می‌گذرد و همه می‌دانند چرا! لبخند هرکدام از این بچه‌ها قندِی است که انگار در دلم آب می‌شود؛ شوق خانواده‌ها برای حضور در برنامه انگیزه مضاعفی است که به ما روحیه می‌دهد و پیام‌های محبت‌آمیز مردم، دلگرمی‌های مدامی است که مصمم‌ترمان می‌کند.

برنامه‌ای مخاطب‌پسند

توجه به دغدغه‌ها و نیازهای مخاطبان جزو رسالت‌های برنامه‌سازان محسوب می‌شود و تلاش می‌کنند به بهترین شکل پاسخگو باشند. یکی از این برنامه‌ها اعجوبه‌هاست که در هر فصل اتفاقات تازه رخ می‌دهد تا مخاطبان را پای این برنامه بنشاند. اتفاقاتی که هر کدام رنگ و لعاب خودش را دارد. بدون تردید اعجوبه‌ها یکی از برنامه‌های مخاطب‌پسند است که مردم علاقه به تماشای آن دارند. همچنین برنامه‌ای است که

با مشارکت مخاطبان روانه آنتن می‌شود و پدران و مادران همراه با فرزندان‌شان در این برنامه شرکت می‌کنند.

روی دیوار

نگاهی به برنامه «اعجوبه‌ها» شبکه ۳

یک ایران اعجوبه

آرژانب تلویور پورانی گروه رسانه

خبر تولید و پخش برنامه «اعجوبه‌ها» در فصل نخست نوید یک اتفاق تازه را در تلویزیون می‌داد. چون قرار بود بچه‌های ۳ تا ۱۳ ساله صحنه را در یک برنامه تلویزیونی به دست بگیرند و در کنار پدرها و مادرهای‌شان حسابی هم خوش بگذرانند. در کنارشان هم مهران غفوریان به عنوان مجری و هدایتگر برنامه حضور داشت؛ هنرمندی که با طنزهای‌ش شناخته‌سیم. گرچه در این برنامه چندان موفق عمل نکرد. در فصل بعد نادر سلیمانی سکان را در دست گرفت اما او نیز در اجرا نتوانست موفقیت چندانی کسب کند. تا این‌که اجرا به حامد سلطانی رسید؛ مجری‌ای که چندان چهره نبود اما می‌توان گفت گزینه‌ای مناسب‌تر به نسبت بقیه بود. او دو فصل است اجرای برنامه را برعهده داشته است. این روند ادامه پیدا کرد و حالا اعجوبه‌ها نامی آشنا برای بچه‌ها و پدر و مادرهای‌شان است. برنامه‌ای که در چند فصل طراحی شده و در سری جدید آن حامد سلطانی بعد از آن اتفاق ناگواری که برای همسر و فرزندش افتاد، به اجرای برنامه برگشته و سکاندار آن شده‌است. گویا دست اندرکاران اعجوبه‌ها به این باور رسیده‌اند که سلبریتی‌ها موفقیت یک برنامه را تضمین نمی‌کنند. بلکه فهمیده‌اند خلاقیت، نوآوری و محتواست که باعث دیده‌شدن و موفقیت یک برنامه می‌شود.

عده‌ای معتقدند فصل نخست این برنامه کپی برنامه خارجی کله‌کننده‌های کوچک؛ «little big shots» با اجرای استیو هاروی، شومین معروف هالیوودی بود. بااین حال گروه سازنده تلاش کرد این برنامه را ایرانیزه کرده و منطق با فرهنگ خودمان روی آنتن ببرد. شاید در فصل اول، برنامه نتوانست موفقیت چندانی را کسب کند اما در فصل‌های بعد و تغییراتی که در ساختار و فرم و حتی دکور برنامه داده‌شد، اتفاقات بهتری هم رقم خورد و استقبال بیشتری هم از این برنامه شد. فصل جدید از امشب روی آنتن می‌رود اما در فصل قبل در هر قسمت چهار کودک در کنار مجری برنامه قرار می‌گرفتند و به بازی‌های مختلف می‌پرداختند. البته رقابت‌شان جدی نبود و طبیعاً از امتیاز بندی و اعلام برنده نیز وجود نداشت و مجری هم کمک می‌کرد همه بچه‌ها برنده شوند. در آن فصل بخش‌های مختلفی وجود داشت. از جمله حضور روان‌شناس، شناخت مادران با چشم بسته، تعامل فرزندان با پدران، آزمون‌های روان‌شناسی در اتاق و... سبب شده‌اند اعجوبه‌ها صرفاً یک برنامه کودک نباشد و طیف وسیعی از مخاطبان را شامل شود.

بچه‌ها در این برنامه با چالش‌های جالب و سرگرم‌کننده‌ای روبه‌رو هستند. چالش‌هایی که خانواده‌های‌شان را هم درگیر می‌کند و به هیجان بیشتر برنامه اضافه می‌کند. از طرفی این برنامه مجالی برای ظهور استعدادها و توانایی بچه‌هاست. باید منتظر بود و دید در فصل جدید، بچه‌ها با چه چالش‌هایی مواجه خواهند شد.

سکانس

نما

جمعه‌هایی که با فیتله‌ای‌ها گذشت

وقتی صحبت از فیتله‌ای‌ها می‌شود، چهره سه عمو فیتله‌ای محمد مسلمی، حمید گلی و علی فروتن در خاطر مخاطب نقش می‌بندد. این سه نفر که از اعضای سابق گروه تئاتر چهره‌نما بودند، به صورت مستقل گروه جدیدی تشکیل دادند تا در ۸۱ قسمت عمو فیتله‌ای‌ها مقابل مخاطب قرار گیرند. شروع فعالیت‌شان در فروردین ۸۱ بود. اما این برنامه سال ۱۳۹۱ به کار خود پایان داد ولی برای نوروز ۱۳۹۲ دوباره به تلویزیون آمد و با برنامه «فیتله، عید تعطیل» به شروع به کار کردند. البته عموهای فیتله‌ای، در نقش‌های دیگری در کنار هم حضور داشتند اما مخاطب آنها را با عمو فیتله‌ای‌ها می‌شناسد. اولین کار حرفه‌ای مسلمی، گلی و فروتن به نام جنگ «زنگ بیداری» بود که در سال ۱۳۶۷ روی آنتن شبکه یک رفت. برنامه آنها از این جهت خاص بود که بسیاری از بزرگسالان هم در کنار کودکان‌شان آن را تماشا می‌کردند. البته تولیدکنندگان این برنامه تلاش می‌کردند ملاحظه این مسأله را هم داشته باشند که در نهایت مخاطب اصلی برنامه کودک است و باید برای او و طبق سلیقه او برنامه‌سازی کنند.

دریچه

«جمعمون جمعه» در تلویزیون

گذشت آن روزگاری که ما کودک بودیم و عاشق تماشای برنامه‌های کودک و نوجوان تلویزیون، حتی از تماشای برفک تلویزیون هم لذت می‌بردیم و تمام تمرکزمان را می‌گذاشتیم و تصاویر عجیبی را از دل برفک‌ها در ذهن مان خلق می‌کردیم و شادی این افتخار را با دیگران شریک می‌شدیم. شاید بتوان گفت بچه‌های امروز کمی بی حوصله شده‌اند و اگر آنچه را که می‌خواهند دریافت نکنند، به راحتی و با یک اشاره کانال تلویزیون را عوض می‌کنند. با توجه به این مسأله محمد مسلمی، یکی از عموهای فیتله‌ای به همراه مهران میرصالحی دست به کار شد و برنامه‌ای با عنوان «جمعمون جمعه» را تهیه کرد که از شبکه دو پخش شد. این برنامه به معرفی مشاغل مختلف می‌پرداخت و فضایی فراهم کرد تا بچه‌ها در صحنه نقش آفرینی کنند و بزرگ‌ترها هم در جایگاه تماشاگران آنها را ببینند. برنامه‌سازان برنامه سعی کرده بودند در حد بضاعت‌شان به مشاغل پرداخت شود. یعنی از کارمند بانک گرفته تا دامدار و سلمانی و مدیر نساجی و... برای این‌که بچه‌ها با زیر و بم این مشاغل بیشتر آشنا شوند. همچنین در هر قسمت از تاریخچه و سختی‌های آن حرفه گفته می‌شود.